

50 anys d'Òmnium Cultural del Tarragonès

Text: **JORDI PIQUÉ PADRÓ** | HISTORIADOR I ARXIVER

A inicis dels anys setanta del segle xx, ja s'acumulaven i es patien més de trenta anys de dictadura del general Franco. Tanmateix, el règim continuava immòbil. Només s'havia anat adaptant superficialment al pas del temps. A Tarragona, la concentració de poders i competències del càrrec de governador civil continuava sent exercida des de la mateixa perspectiva totalitària que durant les primeres dècades del franquisme. Nomenaven i cessaven els alcaldes de la província i assumien la Jefatura Provincial del Movimiento, el partit únic.

Malgrat aquest immobilisme polític, durant el decenni de 1965 a 1975 es va registrar un dels períodes de canvi més accelerat i profund de la història contemporània de Tarragona, tant en l'àmbit econòmic i social com en l'àmbit urbanístic. Una transformació que, de fet, va configurar la ciutat actual.

En l'àmbit econòmic es va registrar un creixement a causa de la implantació del sector petroquímic i a l'atracció del turisme de masses a la Costa Daurada. En l'aspecte social, l'oferta de treball en una àrea de creixement econòmic continu va atreure un corrent migratori fort, ràpid i constant. En una dècada, la

població va passar dels poc més de 57.000 habitants de l'any 1965 als més de 100.000 habitants de l'any 1975.

L'ENTITAT NEIX EL 1971 EN UN CONTEXT D'IMMOBILISME POLÍTIC I CANVIS ECONÒMICS I SOCIALS PROFUNDS

Això és un creixement meteòric de més del 75%. En deu anys, 40.000 immigrants procedents principalment d'Andalusia i d'Extremadura es van establir a la ciutat.

Com a conseqüència, en l'àmbit urbanístic, la insuficiència d'habitatges va provocar, en primer lloc, el problema del barraquisme i paral·lelament l'aparició i

expansió de barris perifèrics, sense uns serveis mínims. Els resultats negatius del canvi registrat durant aquests anys va ser una ciutat poc vertebrada, amb una perifèria desordenada, allunyada i mal comunicada amb el nucli urbà i sense els serveis imprescindibles. Uns barris en els quals residia gairebé la meitat de la població total del municipi. Si la integració dels nousvinguts entre la població autòctona ja era difícil, la ubicació dels immigrants en barris situats en les zones limítrofes de la ciutat els convertia en els habitants d'una altra Tarragona, diferent i en molts casos incompresa.

En aquest context, en un moment en què el castellà era omnipresent, l'11 de maig de

1971, ara fa cinquanta anys, es va constituir la delegació d'Òmnium Cultural del Tarragonès, presidida per Josep Anton Baixeras, amb l'objectiu d'esdevenir un mitjà de resistència cultural i lingüística. Mig segle després d'una trajectòria d'esforç voluntari i de treball per la llengua, la cultura i el país, l'entitat continua en plena activitat i ha passat dels primers 11 socis als 4.367 actuals i 41 entitats adherides. |

Cartell a la Rambla Nova de la 3a Setmana Cultural dels Països Catalans, dedicada a Menorca, l'abril de 1983. Fotografia: Autor desconegut. Fons d'Òmnium Cultural del Tarragonès. Centre d'Imatges de Tarragona / L'Arxiu.